

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru stabilirea unor măsuri privind finanțarea unor investiții pentru care au fost încheiate contracte de finanțare prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 în cadrul Axei Prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine, precum și a unor proiecte care au ca obiectiv creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice

Luând în considerare faptul că, prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020, au fost finanțate investiții pentru dezvoltarea rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale prin Axa Prioritară 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine, fiind aprobate 25 proiecte în sectorul gaze naturale,

Luând în considerare faptul că 18 beneficiari ai finanțărilor obținute au solicitat Autorității de Management POIM etapizarea acestor proiecte în cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PDD), Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene demarând procedurile necesare în acest sens, înainte de finalizarea perioadei de eligibilitate a POIM, respectiv 31 decembrie 2023, prin transmiterea solicitărilor către Comisia Europeană,

Ținând cont de faptul că etapizarea acestor proiecte se realizează conform prevederilor *REGULAMENTULUI (UE) 2021/1060 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea regulilor de eligibilitate din PDD,*

Având în vedere faptul că, în răspunsul său, prin adresa nr. ARES(2024)1567205-29.02.2024, Comisia Europeană condiționează etapizarea proiectelor de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale din POIM în PDD de justificarea de către Statul român a sustenabilității, eficacității și relevanței pe termen lung a acestor tipuri de proiecte, conform evaluării finale a investițiilor în energie ale POIM, legătura acestor proiecte cu direcțiile strategice ale Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice pentru biogaz și justificarea acestora în termeni de emisii de gaze cu efect de seră/reducerea poluării, comparativ cu soluțiile alternative la proiectele de gaze,

În considerarea faptului că, pentru a se asigura că proiectele etapizate de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale nu determină sechestrarea emisiilor de carbon, este necesar ca PDD să fie actualizat, prin includerea ca și condiții cumulative, a faptului că infrastructura rezultată din investițiile etapizate este pregătită pentru adăugarea de combustibili cu emisii reduse de carbon, asigură flexibilitatea rețelelor de gaze, în special prin utilizarea tehnologiilor IT pentru a răspunde provocărilor legate de cerere și ofertă, precum și a faptului că infrastructura cuprinde active pentru prevenirea sau atenuarea scurgerilor de gaz, inclusiv sisteme de detectare și remediere a scurgerilor,

Având în vedere că proiectele de dezvoltare a rețelelor inteligente de distribuție a gazelor naturale, finanțate parțial prin POIM 2014-2020, Axa prioritară 8, OS 8.2 și care sunt propuse pentru

etapizare din POIM în PDD nu îndeplinesc toate condițiile stabilite prin Regulamentul 2021/1060, nefiind îndeplinită condiția de la art. 4 alin. (3), lit. d) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 36/2023 privind stabilirea cadrului general pentru închiderea programelor operaționale finanțate în perioada de programare 2014-2020, cu modificările și completările ulterioare,

Având în vedere faptul că, în lipsa acordării finanțării necesare, există riscul nefinalizării proiectelor aflate deja în derulare, având ca efect restituirea sumelor deja acordate,

În scopul finalizării integrale a proiectelor, astfel cum au fost asumate de către beneficiari și contractate prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 în cadrul Axei Prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine, lipsa finanțării pe componentele care nu mai sunt eligibile prin PDD generând imposibilitatea de realizare a obiectivelor propuse,

Având în vedere faptul că Administrația Fondului pentru Mediu (AFM) este instituția cu experiență și competență în ceea ce privește derularea proiectelor destinate protecției mediului, iar potrivit art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, *„Fondul pentru mediu este un instrument economico-financiar destinat susținerii și realizării proiectelor și programelor pentru protecția mediului și pentru atingerea obiectivelor Uniunii Europene în domeniul mediului și schimbărilor climatice, în conformitate cu dispozițiile legale în vigoare“*,

În susținerea faptului că preluarea de către AFM a finanțării acestor investiții este un demers de natură a sprijini finalizarea implementării proiectelor deja inițiate, cu atât mai mult cu cât, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, Administrația Fondului pentru Mediu este desemnată autoritate competentă responsabilă pentru utilizarea veniturilor obținute în urma licitării certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, potrivit art. 3d, alin. (4), respectiv art. 10 alin. (3) din Directiva 2003/87/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 octombrie 2003 de stabilire a unui sistem de comercializare a cotelor de emisie de gaze cu efect de seră în cadrul Comunității și de modificare a Directivei 96/61/CE a Consiliului, publicată în Jurnalul Oficial al Comunităților Europene, seria L, nr. 275 din 25 octombrie 2003, cu modificările și completările ulterioare, iar, potrivit Directivei, este recomandat ca veniturile astfel obținute să fie utilizate inclusiv pentru dezvoltarea energiilor regenerabile și a rețelelor pentru transportul energiei electrice în vederea îndeplinirii angajamentului Uniunii de a trece la energie din surse regenerabile și a obiectivelor Uniunii privind interconexiunile, precum și dezvoltarea altor tehnologii care contribuie la tranziția către o economie fiabilă și durabilă cu emisii reduse de dioxid de carbon, și realizarea unei contribuții la îndeplinirea angajamentului Uniunii de a crește eficiența energetică până la nivelurile convenite în actele legislative relevante, inclusiv producția energiei electrice de către prosumatori de energie din surse regenerabile și de comunitățile de energie din surse regenerabile,

Luând în considerare faptul că, pe de altă parte, Administrația Fondului pentru Mediu are contractate deja aproximativ 500 de proiecte pentru finanțarea unui număr corelativ de beneficiari în cadrul Programului privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice, al cărui Ghid de finanțare a fost aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 2057/2020, cu modificările și completările ulterioare,

Ținând cont de faptul că aceste măsuri sunt propuse să fie eligibile, din fonduri externe nerambursabile, în cadrul Programului de Dezvoltare Durabilă, procedura de modificare a Programului fiind inițiată, Administrația Fondului pentru Mediu urmând să fie eligibilă,

Având în vedere faptul că proiectele în cauză sunt deja în diferite stadii de derulare, iar Statul român are posibilitatea accesării fondurilor nerambursabile necesare implementării/finalizării acestora,

Constatându-se oportunitatea accesării acestor fonduri, având ca și consecință utilizarea sumelor din bugetul Fondului pentru mediu alocate pentru Programul privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice, pentru alte proiecte, în egală măsură importante pentru atingerea obiectivelor Uniunii Europene în domeniul mediului și schimbărilor climatice,

Deoarece aceste elemente vizează interesul public și constituie o situație de urgență și extraordinară a cărei reglementare nu poate fi amânată,

În temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență:

CAPITOLUL I

Stabilirea unor măsuri privind finanțarea unor investiții pentru care au fost încheiate contracte de finanțare prin Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020

Articolul 1 Administrația Fondului pentru Mediu, denumită în continuare *AFM*, va asigura finanțarea cheltuielilor aferente investițiilor pentru care au fost încheiate contracte de finanțare prin *Programul Operațional Infrastructură Mare (POIM) 2014-2020 în cadrul Axei Prioritare 8 - Sisteme inteligente și sustenabile de transport al energiei electrice și gazelor naturale, Obiectivul Specific 8.2 - Creșterea gradului de interconectare a Sistemului Național de Transport a gazelor naturale cu alte state vecine* și care nu sunt eligibile pentru etapizare în cadrul Programului Dezvoltare Durabilă 2021-2027 (PDD), în vederea finalizării proiectelor.

Articolul 2 Lista investițiilor menționate la art. 1 și care vor face obiectul finanțării din Fondul pentru mediu este prevăzută în anexa la prezenta ordonanță de urgență.

Articolul 3 (1) Finanțarea investițiilor prevăzute la art. 1, în valoare totală de **802.836.518,67 lei**, se asigură din bugetul Fondului pentru mediu, aprobat conform Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 196/2005 privind Fondul pentru mediu, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 105/2006, cu modificările și completările ulterioare, respectiv din sumele virate potrivit prevederilor art. 10 alin. (1), lit. b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011 privind stabilirea cadrului instituțional și autorizarea Guvernului, prin Ministerul Finanțelor, de a scoate la licitație certificatele de emisii de gaze cu efect de seră atribuite României la nivelul Uniunii Europene, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare.

(2) Finanțarea se acordă în baza contractelor de finanțare nerambursabilă încheiate de Administrația Fondului pentru Mediu cu beneficiarii investițiilor, prevăzuți în anexa la prezenta ordonanță de urgență.

(3) Prin derogare de la art. 12 alin. (4) și (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 115/2011, aprobată prin Legea nr. 163/2012, cu modificările și completările ulterioare, contractele de finanțare nerambursabilă prevăzute la alin. (2) se vor încheia în baza documentelor depuse la finanțarea din fonduri externe nerambursabile deținute de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, prin autoritatea de management.

Articolul 4 (1) În cadrul contractelor de finanțare prevăzute la art. 3, termenul de finalizare a proiectelor este 31 decembrie 2026. Termenul de finalizare a unui proiect este data la care acesta este finalizat fizic sau implementat integral și funcțional, demonstrat prin Raportul final al beneficiarului, însoțit de documente justificative în acest sens.

(2) Distinct de raportul prevăzut la alin. (1), până la data de 31 mai a fiecărui an din perioada de implementare a investițiilor prevăzute la art. 2, beneficiarii raportează Administrației Fondului pentru Mediu modul de utilizare a sumelor din veniturile obținute în urma scoaterii la licitație a certificatelor de emisii de gaze cu efect de seră, cantitatea de emisii de gaze cu efect de seră, exprimată în tone de dioxid de carbon echivalent, redusă prin implementarea proiectelor în anul precedent, precum și orice alte informații suplimentare referitoare la utilizarea veniturilor.

(3) AFM comunică autorității publice centrale pentru protecția mediului datele obținute potrivit alin. (2), în vederea raportării către Comisia Europeană.

Articolul 5 (1) Finanțarea prevăzută la art. 3 se acordă pe măsura realizării investițiilor, astfel cum sunt menționate în anexa la prezenta ordonanță de urgență și potrivit clauzelor contractelor de finanțare nerambursabilă încheiate cu Administrația Fondului pentru Mediu.

(2) Finalizarea implementării proiectelor pentru care se asigură finanțarea din Fondul pentru mediu se realizează inclusiv prin verificarea de către Administrația Fondului pentru Mediu a respectării de către beneficiari a prevederilor Legii nr. 98/2016 privind achizițiile publice, cu modificările și completările ulterioare, pentru acele acțiuni/activități care necesită aplicarea actului normativ și care nu au

verificarea realizată de autoritatea de management demonstrată prin emiterea Notei de conformitate a procedurii de achiziție publică.

Articolul 6 Predarea-preluarea documentațiilor necesare finanțării investițiilor din cadrul proiectelor prevăzute la art. 1, depuse pentru obținerea finanțării din fondurile menționate la același articol la Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, se va realiza pe bază de protocol încheiat între Administrația Fondului pentru Mediu și Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, anterior încheierii contractelor de finanțare nerambursabilă.

CAPITOLUL II

Stabilirea unor măsuri privind finanțarea unor proiecte care au ca obiectiv creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice

Articolul 7 (1) Finanțarea, respectiv continuarea finanțării, după caz, aferente proiectelor depuse în baza Ghidului de finanțare a Programului privind creșterea eficienței energetice și gestionarea inteligentă a energiei în clădirile publice, aprobat prin Ordinul ministrului mediului, apelor și pădurilor nr. 2057/2020, cu modificările și completările ulterioare, care, la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență sunt aprobate și/sau contractate pentru finanțare din bugetul Fondului pentru mediu, se va asigura din fondurile externe nerambursabile din cadrul Programului de Dezvoltare Durabilă, după aprobarea modificării acestuia de către Comisia Europeană și în limita alocării aprobate pentru acest tip de măsură.

(2) În vederea finanțării proiectelor potrivit alin. (1), Administrația Fondului pentru Mediu încheie contract/contracte de finanțare cu Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, în conformitate cu Ghidul specific ce va fi elaborat și aprobat de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

(3) Pentru implementarea proiectelor prevăzute la alin. (1), Administrația Fondului pentru Mediu va avea calitatea de beneficiar în parteneriat cu unitățile administrativ -teritoriale în proprietatea cărora se află clădirile publice vizate de măsuri.

(4) Valoarea totală maximă aferentă implementării proiectelor prevăzute la alin. (1), este de 170.588.235 euro, din care 145.000.000 euro Fond de Coeziune din cadrul PDD 2021-2027 și 25.588.235 euro contribuție publică națională.

(5) Administrația Fondului pentru Mediu accesează și utilizează fondurile prevăzute la alin. (4), prin unitatea de implementare a proiectelor menționate la alin. (1), constituită în acest scop.

Articolul 8 (1) Implementarea, decontarea și monitorizarea proiectelor a căror finanțare se asigură/se continuă din fondurile prevăzute la art. 7 alin. (1) se derulează potrivit condițiilor din contractele de finanțare prevăzute la art. 7 alin. (2).

(2) După încheierea contractului prevăzut la art. 7 alin. (2), pentru proiectele pentru care există contracte de finanțare încheiate la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, Administrația Fondului pentru Mediu și beneficiarii încheie acte adiționale în vederea modificării calității părților, potrivit art. 7 alin. (3), modificării sursei de finanțare, precum și a acelor prevederi care contravin Ghidului solicitantului elaborat și aprobat de către Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene.

(3) Pentru proiectele aprobate și necontractate la data intrării în vigoare a prezentei ordonanțe de urgență, contractele de finanțare se încheie în condițiile art. 7 alin. (2).

**PRIM-MINISTRU,
ION-MARCEL CIOLACU**